

2011-12-02

Dnr 43-2011:2689

Åstorps kommun
Rektorn vid Rågenskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Rågenskolan
i Åstorp

Tillsyn av Rågenskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Åstorp under period, hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Rågenskolan besöktes av Skolinspektionen den 6 oktober 2011.

Rågenskolan har en på flera sätt väl fungerande verksamhet med en god inre och yttre miljö där elever trivs och känner trygghet. Eleverna är nöjda med sin skola och trivs med lärarna och deras undervisning. Dock behöver vissa rutiner förbättras inom ramen för en i övrigt god beredskap att förebygga och möta kränkningar. Trots väl utarbetade processer för arbetet med särskilt stöd och anpassning av undervisningen lyckas skolan ändå inte åstadkomma att alla elever når målen i alla ämnen. I detta sammanhang är det på sin plats att påpeka att alla elever som har rätt till det inte får studiehjälp på sitt modersmål. Att de redovisade bristerna i måluppfyllelse är störst i de ämnen som har nationella prov är i sig bekymmersamt men det verkar ändå som att det är i just dessa ämnen skolan har fullständig kontroll och överblick över resultatutvecklingen. Redovisningen av kunskapsresultaten i de flesta andra ämnen förefaller nämligen inte vara grundad i samma noggranna utvärderingar som i engelska, matematik och svenska. Den resultatredovisningen antyder i stället att det i flertalet ämnen tillämpas andra och mildare bedömningsgrunder än i ämnen med nationella prov, möjligen följden av en tidigare treämneshöjning som skolan behöver lämna bakom sig. Sammantaget vittnar det om brister i det systematiska kvalitetsarbetet. I förhållande till beslutet efter den senaste regelbundna tillsynen år 2006, kan ses att skolan sedan dess bedrivit ett verkningsfullt utvecklingsarbete för att förbättra de områden som då kritiserades. Effekterna av det arbetet kan i dag bedömas som påtagliga och goda. Ett exempel är att Rågenskolan utvecklat former för att följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, vilket framkommer i elevernas IUP. De ovannämnda bristerna i kvalitetsarbetet visar dock att den kunskapsuppföljning som visserligen nu fungerar väl på individnivå också behöver lyftas till grupp- och skolnivå för att ge underlag för verksamhetsförbättringar och bättre måluppfyllelse i alla ämnen. Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett par områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Rågenskolan i Åstorp måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Åstorps kommun att senast den 8 mars 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- se till alla elever som har rätt till studiehandledning på modersmålet får sådant stöd (5 kap. 4 § skolförordningen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

-rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11, punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar / Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

KUNSKAPSRESULTAT ÅK 3

Skolans redovisade kunskapsresultat i årskurs 3 åren 2009 och 2010 omfattar endast ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Mellan dessa år sker en försämring i svenska från 89 till 74 procent måluppfyllelse och i matematik från 89 till 65 procent. Måluppfyllelsen i svenska som andraspråk anges år 2010 till 50 procent medan någon siffra för 2009 inte redovisas. Siffran för år 2010 grundar sig på ett litet antal elever.

KUNSKAPSRESULTAT ÅK 5

Redovisningen av kunskapsresultaten för årskurs 5 omfattar alla ämnen under åren 2006–2011 utom modersmål, där inga uppgifter anges utom för 2011, då 100 procent av eleverna uppges ha nått målen. I engelska varierar resultaten från att mellan 88 (2009) och 100 procent (2008) av eleverna i årskurs 5 nått målen. I matematik visar motsvarande siffror en variation mellan 85 (2009) och 98 procent (2008) för måluppfyllelsen i ämnet. I svenska är variationen som störst, med som lägst 75 procent måluppfyllelse (2009) och som högst 96 procent (2006 och 2007). 2009 var det år då resultaten i samtliga dessa tre ämnen var som lägst under beräkningsperioden. För svenska som andraspråk redovisas resultat endast från åren 2010 med 0 procent, vilket ska tydas som att inga elever läste svenska som andraspråk det året, och 2011 med 80 procent av en mycket liten elevgrupp. Det går inte att utläsa någon tydlig trend för resultatutvecklingen i engelska, matematik och svenska under sexårsperioden utan resultaten går upp och ner från ett år till ett annat. För en stor grupp ämnen – bild, biologi, hem- och konsumentkunskap, fysik, geografi, historia, musik, kemi, religionskunskap, samhällskunskap, slöjd och teknik – anges att 100 procent av eleverna varje år mellan 2006 och 2010 uppnått de nationella målen i ämnet. I samtal med rektorn och lärarna blir det dock tydligt att dessa kunskapsbedömningar snarare bygger på översiktliga beräkningar än på regelrätta utvärderingar av elevernas faktiska kunskaper i relation till kursplanernas mål att uppnå för årskurs 5. Skillnaderna mellan dessa siffror och motsvarande för de ämnen som har nationella prov ska därför inte överdrivas och blir svåra att analysera. I ämnet idrott och hälsa varierar måluppfyllelsen mellan 86 procent år och 94 procent år 2007. Som skäl till att inte alla elever når målen i ämnet anger rektor i kvalitetsredovisningen att alla elever inte klarar simkunnighetskravet på 200 meter. Alla elever ges inte möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i samtliga ämnen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

RESULTAT AV VÄRDEGRUNDSARBETET

Av såväl Skolinspektionens enkäter till elever, föräldrar och personal som av intervjuer med elever och personal samt av rektorns verksamhetsredogörelse framgår att klimatet på Rågenskolan präglas av trygghet. Även akutinsatserna vid incidenter uppges fungera väl. Att skolan är liten och överblickbar, att alla vuxna känner alla elever samt ett väl utbyggt rastvaktssystem bidrar till tryggheten. Skolan genomför årligen egna elevenkäter för att kartlägga hur eleverna upplever tryggheten och man analyserar och följer upp svaren genom att fånga upp oroande signaler och se till att åtgärder planeras och framgår av kommande års plan. Skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling har utarbetats i samråd med elevrådet och är känd av eleverna. En s.k. antimobbningsgrupp finns, bestående av skolledning och elevhälsa.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Motivering:

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehundledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Av intervju med rektor framkommer att det finns elever på Rågenskolan som behöver detta men att inte alla erbjuds studiehundledning på modersmålet.

Författning:

5 kap. 4 § skolförordningen.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt författningarna är det rektorns ansvar att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Av insända handlingar och i intervju med rektor framkommer att någon systematisk dokumentation, uppföljning eller analys av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen inte gjorts på Rågenskolan. Den i rektors verksamhetsberättelse presenterade sammanställningen av resultaten har gjorts inkom inför denna tillsyn och är, enligt intervjuer med rektor och

2011-12-02

6 (8)

Dnr 43-2011:2689

lärare, i flertalet ämnen att betrakta som en översiktlig beräkning. Resultatsammansättningen bygger således inte på någon systematisk utvärdering av kunskaperna i andra ämnen än svenska, engelska, matematik samt idrott och hälsa.

Författning:

4 kap. 4, 5 §§ skollagen, Lgr 11, punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar / Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar.

Bakgrund

Beskrivning av Rågenskolan

Rågenskolan ligger i norra delen av Åstorps tätort. Skolbyggnaden från slutet av 1970-talet är i ett plan och inrymmer förskoleklass och årskurserna 1–5. Lokaler, korridorer och utemiljö är välhållna. Till rektors ansvarområde hör även förskolor och fritidshem. Klasserna är organiserade åldershomogent i förskoleklass och årskurserna 1–3 liksom en klass i årskurs 5, medan övriga 4:or och 5:or är åldersblandade i 4–5-klasser. Av skolans 194 elever går 29 i förskoleklass. Personalen samverkar i arbetslag kring respektive förskoleklassen, årskurs 1–3, årskurs 4–5 samt fritidshem. Skolledningen består av en rektor och en biträdande rektor.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Dan Collberg
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).